

Obsah

Předmluva k 2. německému vydání.....	9
Předmluva	10
Úvod.....	11

Základy fasciální osteopatie.....13

1	Definice fascie	14
2	Funkční význam fascií	16
2.1	Fascie jako „řečiště života“	17
2.2	Fascie pečují o oddělování.....	17
2.3	Fascie pečují o stabilitu a tvar	18
2.4	Fascie pečují o pohyb.....	18
2.5	Fascie spojují	19
2.6	Fascie jsou posturologickou oporou	19
2.7	Fascie si pamatují psychický stav.....	20
2.8	Proto léčíme fascie.....	21
3	Embryologie.....	22
3.1	Vznik pojivové tkáně.....	22
3.1.1	Vývoj trojlístého blastodisku/zárodečného terčíku.....	22
3.1.2	Trojlistý zárodečný terčík	23
3.2	Headovy a Mackenzieho zóny přenosu bolesti.....	25
3.3	Domnělá „buněčná paměť“	26
4	Histologie	27
4.1	Přehled druhů tkáně.....	27
4.2	Pojivová tkáň	27
4.2.1	Fascie	28
4.2.2	Členění pojivové tkáně.....	28
4.3	Histologie pojivové tkáně – fascií.....	30
4.3.1	Buňky	30
4.3.2	Mimobuněčná matrice.....	31
4.4	Funkce fascií umožněné jejich složkami	33
5	Fascie a věda	35
5.1	Fascie – samostatné kontraktilní struktury?.....	35
5.1.1	Kontraktilní buňky ve fasciích – myofibroblasty.....	35
5.1.2	Inervace kontraktilních buněk.....	36
5.1.3	Studie týkající se iniciátorů fasciálního stažení a uvolnění.....	36
5.2	Fascie jako sídlo největšího smyslového orgánu?.....	37
5.2.1	Golgiho receptory.....	37
5.2.2	Vater-Paciniho receptory.....	37
5.2.3	Ruffiniho receptory	37
5.2.4	Intersticiální receptory.....	38
5.3	Závěr.....	38
6	Anatomie a topografie	39
6.1	Schematické členění fascií	39

6.1.1	Velký fasciální „systém tří“	39
6.1.2	Členění podle inervace	40
6.2	Pars superficialis fascií	40
6.2.1	Funkce částí fasciální pars superficialis	41
6.2.2	Regiony těla patřící k fasciální pars superficialis	42
6.3	Fasciální pars media – „orgánová taška“	64
6.3.1	Části patřící k fasciální pars media	64
6.3.2	Regiony těla patřící k fasciální pars media	64
6.4	Fasciální pars profunda – „neuro-spinální taška“	86
6.4.1	Regiony těla patřící pod fasciální pars profunda	86
6.5	Speciální názvy fascií	87
6.6	Přepážky (diaphragmata) z fasciálního pohledu – nárazníkové zóny	89
6.6.1	Respirační přepážky	89
6.6.2	Fasciální přepážky	90
6.7	Oblouková a centrální šlacha	90
6.7.1	Oblouková šlacha	90
6.7.2	Centrální šlacha	92

Fasciální diagnostika.....97

7	Úvod do fasciální diagnostiky	98
8	Praxe fasciální diagnostiky	100
8.1	Inspekce a povrchová palpace	100
8.1.1	Tenderness	100
8.1.2	Asymmetry	100
8.1.3	Range of motion	100
8.1.4	Tissue texture abnormality	100
8.2	Fasciální testy	100
8.3	Globální testy	101
8.3.1	Globální „naslouchání“ (<i>listening</i>) neboli globální <i>ecoute-test</i> vestoje	101
8.3.2	Globální „naslouchání“ (<i>listening</i>) neboli globální <i>ecoute-test</i> vsedě	102
8.3.3	Posouvání (<i>shift</i>) pánve doprava a doleva	103
8.3.4	Globální „naslouchání“ (<i>listening</i>) neboli <i>ecoute-test</i> vestoje – dolní končetina	104
8.3.5	Globální „naslouchání“ (<i>listening</i>) neboli <i>ecoute-test</i> vsedě – testování paže	104
8.3.6	Globální „naslouchání“ (<i>listening</i>) neboli globální <i>ecoute-test</i> vsedě	105
8.3.7	Globální „naslouchání“ (<i>listenings</i>) neboli <i>ecoute-tests</i> vleže – testy nohou	105
8.3.8	Globální „naslouchání“ (<i>listening</i>) neboli <i>ecoute-test</i> vleže – testování paže	108
8.3.9	Zinkovy vzorce (<i>Zink's patterns</i>)	109
8.4	Regionální testy	110
8.4.1	Regionální vyšetření chodidel	112
8.4.2	Regionální vyšetření horní a dolní části hlezenního kloubu	113
8.4.3	Regionální vyšetření kolenního kloubu	113
8.4.4	Regionální vyšetření kyčlí pomocí vnitřní rotace (VNR) a vnější rotace (VTR)	114
8.4.5	Regionální vyšetření pánevního pletence – ISK, SIK a kosti stydké	115
8.4.6	Regionální testy v oblasti krční páteře a cervikothorakálního přechodu	116
8.4.7	Regionální vyšetření hrudní a bederní páteře	117
8.4.8	Regionální testy pro viscerální oblast	118
8.4.9	Regionální testy hrudníku	119
8.4.10	Regionální testy reciprokých napětových membrán	121

8.4.11	Speciální regionální testy – centrální linie	122
8.5	Lokálně specifické testy.....	125
8.5.1	Pohybové ústrojí, viscerální oblast a hlava.....	125
9	Rychlý globální screening.....	127
9.1	Rychlý globální screening v praxi.....	127
9.1.1	Tipy do praxe	127
9.1.2	Postup.....	128
9.1.3	Příklad dokumentace globálně nápadných míst	136
9.1.4	Přehled globálního rychloscreeningu	136
9.2	Senzitivizační test pro globální nálezy z rychlého screeningu	137
9.2.1	Senzitivizační test	137
9.2.2	Příklad testu senzitivizace	138

Fasciální terapie.....141

10	Terapeutické principy ve fasciální osteopatii.....	142
10.1	Důležité pojmy fasciální terapie od A do Z.....	142
10.2	Základní principy fasciální osteopatie.....	143
10.2.1	Princip přímého uvolňování.....	143
10.2.2	Princip nepřímého uvolňování.....	145
10.2.3	Princip kombinovaného uvolňování.....	148
11	Techniky fasciální osteopatie.....	150
11.1	Ošetření končetin	150
11.1.1	Přímé uvolňování	150
11.1.2	Nepřímé uvolňování.....	154
11.2	Ošetření trupu, oblasti krku a membrán.....	158
11.2.1	Přímé uvolňování	158
11.2.2	Nepřímé uvolňování.....	162
11.2.3	Kombinované uvolňování	170
11.3	Ošetření obloukové šlachy – „ <i>bowstring</i> “	170
11.3.1	Fascie žvýkacího svalu	170
11.3.2	Povrchová a střední část krční fascie – spodina dutiny ústní.....	170
11.3.3	Horní hrudní apertura – povrchová a střední část krční fascie – úpony	171
11.3.4	Vnitřní hrudní fascie – mezihrudní – vazy osrdečníku	171
11.3.5	Věncový vaz.....	171
11.3.6	Srpovitý vaz.....	171
11.3.7	Oblý vaz jaterní – <i>linea alba</i>	172
11.3.8	Pupek.....	172
11.3.9	<i>Plica umbicalis mediana (lig. umbilicale medianum)</i>	172
11.3.10	Presakrální (předkřížová) fascie	173
11.3.11	Delbetova fascie – pánevní přepážka.....	173
11.3.12	Iliotibiální trakt.....	173
11.3.13	Mezikostní membrána	174
11.4	Ošetření centrální šlachy – „ <i>le tendon central</i> “	174
11.4.1	<i>Falx cerebri a cerebelli</i>	174
11.4.2	Jazyk – jícen – hltanové závěsy	175
11.4.3	Vrcholek pleurální dutiny – Sibsonova fascie – horní hrudní apertura.....	175

11.4.4	Mezihrudí	175
11.4.5	Raphe pharyngis – hltan – jícen – hiatus oesophageus	176
11.4.6	Crus diaphragmatica	176
11.4.7	Kontinuum pobřišnice – kyčelní fascie	176
11.4.8	Fascie pánevního dna	177
11.4.9	Fascie přitahovačů	177
11.4.10	Pochva hlubokých ohybačů – lig. deltoideum (Farabeufův vaz)	177
11.5	Speciální techniky	178
11.5.1	Potíže s ploténkami	178
11.5.2	Flekční dysfunkce bederní páteře – ošetření vleže na břiše	179
11.5.3	Zadní část křížové kosti (jednostranně i oboustranně) – ošetření vsedě	179
11.5.4	Flekční dysfunkce bederní páteře – ošetření vsedě	180

Příloha

12	Seznam zkratk	184
13	Zdroje obrázků	185
14	Seznam literatury	186
15	Věcný rejstřík	188

15 Věcný rejstřík

A

AAC (viz také kloub akromioklavikulární) 161, 171, 175
 Achillova šlacha 155
 achillodynie 155
 adduktor (přitahovač) 177
 AIL 164, 179
 Alcockův kanál 83, 89
 anatomie 39
 A/P (anteroposteriorní) hmat 134, 137
 aponeurosis epicranialis 43
 atlantookcipitální komplex, oblast 134, 137, 174, 176

B

balance point (rovnovážný bod) 142
balance-and-hold 147
balanced ligamentous tension (BLT) 147
balanced membranous tension (BMT) 147
 bazální lamina 27, 31, 32
 baze lebni 25, 67, 94, 117
 bederní
 – obratel 53, 96, 163
 – páteř 117, 178, 180
 blastocysta 23
bowstring 90, 170
 bránice 53, 58, 68, 73, 89, 109
 buňka 30
 – fixní 30
 – volná 30
 – mobilní 30
 – usedlá 30
 buněčná paměť 26
 bursa omentalis 79

C

canalis inguinalis (viz také tříselný kanál) 56
 canalis pudendalis 85, 89
 Carcassonneho vaz 89
 cavitas peritonealis 85
 centrální šlacha 90
 clavicula (viz také kost, klíční) 45, 51, 65, 91
core link 86
 crus diaphragmaticum 176

Č

čelist, čelistní 45, 91, 94
 česka 59

D

dechový test 107
 dermatom 24
 diagnostika, fasciální 97
 diaphragma (viz také bránice) 89
 diaphragma abdominale 90
 diaphragma pelvis 85
 diaphragma urogenitale 83, 125
 Douglasův prostor 85 88
 dura mater encephali 19
 dura mater spinalis (viz také tvrdá plena míšni) 87
 – krk 87
dynamic release 146
 – techniky 146

E

ektoderm 22
 elevace 108
 embryoblast 22, 23
 embryologie 22
 energetická cysta 20
enhancer 142
 enterotom 25
 endoderm/entoderm 23
 entropie 20
 epicondylitis lateralis 157
 epitelová tkáň 27
 etážový test 131
 excavatio rectouterina 85, 88
 excavatio rectovesicalis 86, 89
 excavatio vesicouterina 85
 extenzor (viz také natahovač) 39

F

falx cerebelli 174
 falx cerebri 174
 fascia abdominalis interna (vnitřní břišní fascie) 70
 fascia abdominalis parietalis (nástěnná břišní fascie) 70

- fascia abdominalis superficialis (povrchová břišní fascie) 54
- fascia antebrachii (fascie předloktí) 47
- fascia axillaris (axilární, fascie podpaží) 46
- fascia brachii (fascie nadloktí) 47
- fascia buccopharyngea (fascie kolem trubačského svalu a hltanu) 67
- fascia cervicalis media (fascie krční střední) 64
- fascia cervicalis (colli) profunda (fascie krční hluboká) 86
- fascia cervicalis (colli) media (fascie krční střední) 64, 91
- fascia cervicalis (colli) superficialis (fascie krční povrchová) 91
- fascia clavipectoralis (fascie klavipektorální) 51
- fascia cruris (bérková fascie) 60
- fascia cubiti (fascie loketní) 47
- fascia diaphragmatica (fascie brániční) 71
- fascia diaphragmatica pelvis (fascie pánevní přepážky) 85
- fascia diaphragmatica urogenitalis (fascie urogenitální přepážky) 82, 83
- fascia dorsalis manus (fascie hřbetu ruky) 48
- fascia dorsalis pedis (fascie hřbetu chodidla) 61
- fascia dorsalis pedis
- profunda (hluboká fascie hřbetu chodidla) 62
 - superficialis (povrchová fascie hřbetu chodidla) 61
- fascia endoabdominalis (vnitřní břišní fascie) 70
- fascia endothoracica (vnitřní fascie hrudní) 67, 91
- fascia glutea (hýžděová fascie) 58
- fascia iliaca (kyčelní fascie) 58, 96
- fascia iliopsoica (bedrokyčelní fascie) 58
- fascia investiens abdominalis (fascie břišní) 88
- fascia lata (široká fascie) 59
- fascia masseterica (fascie žvýkacího svalu) 45, 91
- fascia nuchae
- profunda (fascie šíjová hluboká) 45
 - superficialis (fascie šíjová povrchová) 45
- fascia obturatoria (ucpávací fascie) 82
- fascia palmaris (fascie dlaňová) 51
- fascia parotidea (fascie příušné žlázy) 45
- fascia pectoralis (fascie prsní) 51
- fascia pelvis (fascie pánevní) 81
- fascia pelvis visceralis (fascie pánevní, viscerální část) 82
- fascia perinei superficialis (fascie hráze povrchová) 56
- fascia pharyngobasilaris (fascie faryngobasilární) 66
- fascia phrenicopleuralis (fascie frenikopleurální) 68
- fascia piriformis (fascie hruškovitého svalu) 82
- fascia plantaris (fascie plosky nohy) 35
- fascia poplitea (fascie zákolenní jamky) 59
- fascia praerenalis (fascie předledvinová, prerenální) 71, 87
- fascia praesacralis (fascie předkřížová, presakrální) 88
- fascia praetrachealis (fascie předprůdušnicová, pretracheální) 64
- fascia praevertebralis (fascie předobratlová, prevertebrální) 86
- fascia renalis (fascie ledvinová) 71
- fascia retrocolica (fascie retrokolická) 72, 88
- fascia retropancreatica (fascie retropankreatická, Treitzova) 71, 87
- fascia retrorenalis (fascie retrorenální) 71, 87
- fascia subperitonealis (fascie subperitoneální) 70
- fascia temporalis (fascie spánková) 45
- fascia thoracica
- externa (vnější hrudní fascie) 51
 - interna (vnitřní hrudní fascie) 67
- fascia thoracolumbalis (fascie thorakolumbální) 53
- fascia thyroidea (fascie štítné žlázy) 67
- fascia transversalis (fascie příčná) 71
- fascia umbilicalis (fascie pupeční) 71
- fascia vesicalis (fascie močového měchýře) 82
- fascia vesicoumbilicalis (fascie vezikoumbilikální) 82
- fascie
- Bourgeryyova 87
 - Delbetova 88
 - Denonvilliersova 88
 - Gerotova 87
 - Halbanova 88
 - Luschkova 88
 - Toldtova 71
 - Treitzova 71, 87, 88
 - Zuckerkandlova 87
- flexe 122, 160, 179
- flexor 39
- fossa ischioanalís 83

fossa ischioirectalis 83
frozen shoulder (syndrom „zmrzlého ramene“) 156
fulcrum 143

G

galea aponeurotica 43
 globální screening 127, 136
 glykoprotein 33
 glykosaminoglykan 32
 Golgiho receptory 37
 granulocyt 30
 Guyonův kanál 51

H

Headovy zóny 25
 Henleho vaz 89
 hiatus oesophageus 176
hip drop 128, 136
 histiocyt 30
 histologie 27, 30
 hlava 125
 hltan 176
 – anteroposteriorní 134
 – laterolaterální 135
 hrudník 119
 hrudní apertura 171, 175
 hyaluronová kyselina 33
 hypochondrium 119

CH

chordální výběžek 23

I

inspekce 100
 ISK 115

J

jazyčka 94, 175
 jícen 175

K

karpální tunel 48
 kloub
 – akromioklavikulární (viz také AAC) 161, 171, 175
 – čelistní 164
 – hlezenní 113
 – kolenní 113
 – kyčelní 58, 104, 114

– loketní 133, 143, 157
 – ramenní 104, 111
 – sakroiliakální (viz také SIK a ISK) 111
 – zápěstní 111, 133
 kolagen 31
 komprese 165
 kost
 – holenní 59
 – hrudní 45, 51, 68
 – klíční 45, 51, 65 91
 – klínová 94, 135
 – křížová 53, 58, 85, 179
 – lícní 135
 – loketní 48
 – lýtková 59
 – nártní 64
 – patní 64
 – pažní 47
 – spánková 67, 90, 135
 – stehenní 59
 – stydká 54, 85, 115
 – temenní 43, 135
 – týlní 43, 67, 86, 135
 – vřetenní 48
 – zánártní 62
 krční páteř 116, 166
 kvadrant 111, 118
 – test devíti kvadrantů 132

L

lamina sacro-recto-genito-pubicalis 88
 lebka 122
 lig. carpi transversum (příčný vaz zápěstí) 48
 lig. clavicopleurale (vaz klavikopleurální) 67
 lig. coronarium (vaz věncový) 92
 lig. coronarium hepatis (jaterní vaz věncový) 73
 lig. costo-pleuro-vertebrale (vaz kostopleuro-vertebrální) 87
 lig. costopleurale (vaz kostopleurální) 67
 lig. deltoideum (vaz deltoidní) 177
 lig. gastrophrenicum 74
 lig. gastrocolicum 78
 lig. gastrohepaticum 74
 lig. hepatoduodenale (vaz hepatoduodenální) 79
 lig. iliofemorale (vaz iliofemorální) 151
 lig. inguinale (vaz tříselný) 88
 lig. interfoveolare (vaz interfoveolární) 88
 lig. ischiofemorale (vaz ischiofemorální) 151
 lig. lacunare 88

lig. phrenicocolicum 88
 – sinistrum et dextrum (levý a pravý) 74
 lig. phrenicosplenicum 74
 lig. pubofemorale (vaz pubofemorální) 151
 lig. puboprostaticum (vaz puboprostatický) 82
 lig. pubovesicalis (vaz pubovesikální) 82
 lig. reflexum (vaz reflexní) 88
 lig. teres hepatis (oblý vaz jaterní) 92
 lig. transverso-cupulare (vaz transversokupulární) 87
 lig. transversopleurale (vaz transversopleurální) 67
 lig. transversum perinei (příčný vaz hráze) 83, 89
 lig. triangulare sinistrum (vaz trojúhelníkový levý) 74
 lig. umbilicale medianum (vaz pupeční střední) 172
 lig. vertebropleurale (vaz vertebropleurální) 67
 lig. Collesii (Collesioho vaz) 88
 lig. Farabeufi (Farabeufův vaz) 177
 lig. Gimbermatii (Gimbermatův vaz) 88
 lig. Hasselbachii (Hasselbachův vaz) 88
 lig. Pouparti (Poupartův vaz) 88
 lig. Testutii (Testutův vaz) 88
 lig. Treitzii (Treitzův vaz) 88
ligamentous articular strain 145
 – ošetření podle W. G. Sutherlanda 145
 ligg. bronchopericardiaca 69
 ligg. cervicopericardiaca 69
 ligg. oesophagopericardiaca 69
 ligg. sternopericardiaca
 – inferior 68
 – superior 68
 ligg. tracheopericardiaca 69
 ligg. umbilicalia medialis (vazy pupeční střední) 75, 82
 ligg. vertebropericardiaca 68
 ligg. visceropericardiaca 69
 linea alba (bílá linie) 55, 92
listening 101
 lopatka 153
 lymfocyt 30

M

Mackenzieho zóny 25
 matrix, mimobuněčná 27, 30
 mediastinum (mezihrudí) 91
 membrana

– intercostalis externa a interna (vnější a vnitřní mezižeberní membrána) 52
 – interossea (mezikostní membrána) 48, 174
 – cruris 61, 92
 – suprapleuralis 67, 87
 mezenchym 30
 mezoderm 22, 24
 mezibuněčná substance (hmota) 31
 mimobuněčný prostor 9
 monocyt 30
 morula 22
 myofasciální uvolňování podle Warda 144
 myofibroblast 35
 myotom 24

N

„naslouchání“ (viz také *listening*) 101
 natahování
 – jednoduché, pasivní 144
 – technika natahování 144
 neutrální pozice 147

O

oblouková šlacha 90
 omentum majus 79
 omentum minus 79
 orgánová fascie, celková orgánová fascie 66

P

pain-positional-release 146
 – technika 146
 palpce 100
 pánevní dno 177
 Paoletti 144
 paracystium 82
 paracolpium 82
 parametrium 82
 paraprocium 82
 pericardium, perikard 68, 91
 – fibrosum 68
 – serosum 69
 – vazy perikardu 91
 peritoneum, pobřišnice 74, 76
 – parietale, nástěnná 73
 – viscerale, viscerální 80
 pia mater 87
 plantární aponeuróza 64
 plazmatická buňka 30
 plena
 – měkká (pia mater) 87

- míšní 15, 86, 121
- mozková 15, 94
- tvrdá (dura mater) 86, 121
- pleura (pohrudnice) 15, 28
 - costalis 68
 - diaphragmatica 68
 - mediastinalis 68
 - parietalis, nástěnná 18
 - sternalis 68
 - visceralis, viscerální pleurální dutina 69
- plica umbilicalis
 - medialis 75
 - mediana 75
- ploténka 163, 178
 - meziobratlová 25
 - vazivová 47
- pochva (vazivový obal)
 - hlubokých ohybačů 177
 - krkavice 95
 - přímého svalů břišního 54
- pojivová tkáň 27
- positional release* 146
- postura, posturální 19
- posouvání pánve (*shift*) 103
- potency* 143
- primitivní proužek 23
- prostor
 - Douglasův 85, 88
 - extraperitoneální 85
 - Proustův 89
 - Retziův 89
 - subfasciální 83
- pružnost
 - test 120
- přechod
 - cervikothorakální 116
- přepážka
 - fasciální 90
 - kraniální 89
 - respirační 89
- pupek 172
 - *unwinding* podle J. E. Upledgera 148

R

- raphe pharyngis 176
- recoil* (technika) 145
- regionální „naslouchání“ 110
- release* 143
- retikulární buňka 30

- retinaculum
 - extensorum 48
 - flexorum 48
- retroperitoneální prostor 71
- Retziův prostor 89
- receptor
 - intersticiální 38
- rotace 106, 109, 114
- Ruffiniho receptory 37

S

- sacrum (viz kost, křížová)
- scapula (viz lopatka)
- Scarpova fascie 54
- screening 127, 136
- senzitivizace
 - test 137
- septum
 - intermusculare 47, 59
 - rectoprostaticum 88
 - rectovaginale 88
 - rectovesicale 88
 - retrovaginale 82
 - retrovesicale 82
 - vesicovaginale 88
- shift* 103
- SIAS 115
- Sibsonova fascie 175
- SIK 115
- sklerotom 24
- somit 24
- spatium (viz také prostor)
 - extraperitoneale 85
 - perinei
 - – profundum 82
 - – superficiale 82
 - praevesicale 89
 - retropubicum 89
- speciální technika pro vazy 145
- spona, stydká 54
- stacking* 143
- state of bind* 143
- state of ease* 143
- strain-counterstrain* 147
- supinační trauma 156
- soustava
 - mízní 106
 - žilní 106
 - nervová 23

T

TART 100

technika

- *balance-and-hold* 142
 - *balanced ligamentous tension (BLT)* 147
 - *balanced membranous tension (BMT)* 147
 - *dynamic release* 147
 - dynamická 147
 - funkčně-dynamická 147
 - *high-velocity-low-amplitude (HVLA)* 37, 145
 - hnětení a tlaku 144
 - ligamentárního uvolňování 145
 - myofasciálního uvolňování 145
 - „na klíče“ podle W. G. Sutherlanda 158
 - natahování 144
 - *pain positional release* 146
 - podle V. Frymanna a R. Beckera 148
 - *positional release* 146
 - *recoil* 145
 - *strain-counterstrain* 147
 - tlaku a kluzu 144
 - techniky, speciální 178
- tela subserosa 70
- tenderpoint* 146
- tendon central* 174
- tentorium 94, 137
- cerebelli 89, 122, 126
- test
- fasciální 100
 - globální 101
 - hmotnosti 106, 108
 - hlezenního kloubu 113
 - hrudníku 119
 - hrudní apertury 117
 - hrudní a bederní páteře 117
 - chodidla 112
 - kolenního kloubu 113
 - krční páteře a cervikothorakálního přechodu 116
 - kyčlí 114
 - laterální flexe 128
 - obloukové šlachy 122
 - regionální 110
 - SIK a kosti stydké 115
 - trakční 106, 108
 - trapézového svalu a povrchové krční fascie 116
 - tří přepážek 125
 - VNR-test (vnější rotace) 109
 - VTR-test (vnitřní rotace) 106

thorax (viz hrudník)

Toldtova fascie 71

topografie 39

trakt

- iliotibiální 59
 - střevní 162
- trakce 165
- trigger points* 144
- trofoblast 23
- tríslelný kanál 56
- twist* 143

U

umbilicus (viz pupek) 92

unwinding 148

uvolnění

- myofasciální 144
 - nepřímé 145, 154, 162
 - přímé 143, 150, 158
 - vazů 144
- uvolnění, nepřímé 145, 154, 162
- Achillovy šlachy 155
 - bederní páteře 162
 - bederního obratle 163
 - čelistního kloubu 164
 - Delbetovy fascie 164
 - hlezenního kloubu 156
 - horní hrudní apertury 167
 - hrudní přepážky 167
 - kosti holenní, kaudální oblasti 155
 - karpálního tunelu 157
 - kolenního kloubu 154
 - kyčelního kloubu 154
 - pánevního dna 164
 - svalu nadhřebenového 156
 - tvrdé pleny míšní – globální ošetření lumbální oblasti 168
 - žebra 168
- uvolnění, kombinované 148
- uvolnění, přímé 143, 150, 158
- fascie bederní/kyčelní 150
 - horní hrudní apertury 161
 - iliofemorálního vazů 151
 - iliotibiálního traktu 151
 - ischiofemorálního vazů 151
 - karpálního tunelu 153
 - kosti křížové 158
 - lopatky 153
 - nástěnné pohrudnice 161
 - peritonea (pobřišnice) 162

- povrchové krční fascie 159
- - jednostranné 159
- - oboustranné 160
- prsní fascie 161
- pubofemorálního vazů 151
- ramena 152
- thorakolumbální fascie 159
- tříselného vazů 150
- vnitřní hrudní fascie 161
- zákolenní fascie 151

V

- vagina carotica 67
- Vater-Paciniho receptory 37
- vlákno
 - druhy 31
 - - pružné 32
 - - retikulární 32

- VNR-test 109
- VTR-test 106

W

- whiplash injury* 148, 166

Z

- základní substance
 - amorfní 32
- zápěstí 108, 133
- zárodečný terčík 22
- Zinkovy vzorce 109
- zona pellucida 22
- Zuckermandlova fascie 87

Ž

- žebro 168
- žírná buňka 30